Eerste Kamer der Staten-Generaal

1

Vergaderjaar 2022–2023

36 200 VI Vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van Justitie en Veiligheid (VI) voor het jaar 2023

B

VOORLOPIG VERSLAG VAN DE VASTE COMMISSIES VOOR JUSTITIE EN VEILIGHEID[1] EN VOOR IMMIGRATIE & ASIEL / JBZ-RAAD[2]

Vastgesteld 20 december 2022

Het voorbereidend onderzoek heeft de commissies voor Justitie en Veiligheid en Immigratie & Asiel/JBZ-Raad aanleiding gegeven tot het maken van de volgende opmerkingen en het stellen van de volgende vragen.

1. Inleiding

De leden van de **Fractie-Nanninga** hebben kennisgenomen van het wetsvoorstel. Zij verzoeken de regering in te gaan op de volgende vragen.

2. Dreiging van het Iraanse regime

De leden van de Fractie-Nanninga constateren dat de terreur van de Iraanse staat zich niet beperkt tot Iraans grondgebied. Het regime van de ayatollahs intimideert ook in het buitenland woonachtige Iraniërs én gaat er soms zelfs toe over mensen in buitenlanden te liquideren. Op die manier creëert en verspreidt de Iraanse staat angst en terreur onder de Iraanse diaspora. Er zijn verschillende gevallen bekend van ontvoeringen en arrestaties van Europees-Iraanse dissidenten. Mensen uit de Iraanse

[1] Samenstelling:
Backer (D66), De Boer (GL) (*voorzitter*), Van Dijk (SGP), Van Hattem (PVV), Rombouts (CDA), Baay-Timmerman (50PLUS), Van den Berg (VVD), arbouw (VVD), Bezaan (PVV), De Blécourt-Wouterse (VVD), Dittrich (D66), Doornhof (CDA), Janssen (SP), Karimi (GL), Meijer (VVD), Nicolaï (PvdD), Otten (Fractie-Otten) (*ondervoorzitter*), Recourt (PvdA), Rietkerk (CDA), Veldhoen (GL), Van Wely (Fractie-Nanninga), Nanninga (Fractie-Nanninga), Raven (OSF), Karakus (PvdA), Talsma (CU), Hiddema (Fractie-Frentrop) en Krijnen (GL).

[2] Samenstelling:
Kox (SP), Koffeman (PvdD), Faber-Van de Klashorst (PVV) (*voorzitter*), De Boer (GL), Van Dijk (SGP), Van Hattem (PVV), Jorritsma-Lebbink (VVD), Oomen-Ruijten (CDA), Rombouts (CDA), Stienen (D66) *(ondervoorzitter)*, Van Rooijen (50PLUS), Van den Berg (VVD), De Blécourt-Wouterse (VVD), Doornhof (CDA), Karimi (GL), Veldhoen (GL), Vos (PvdA), De Vries (Fractie-Otten), Keunen (VVD), Dittrich (D66), Van Wely (Fractie-Nanninga), Nanninga (Fractie-Nanninga), Raven (OSF), Karakus (PvdA), Talsma (CU) en Hiddema (Fractie-Frentrop).

kst-36200-VI-B
ISSN 0921 - 7371
's-Gravenhage 2022

gemeenschap lopen het risico dat zij ontvoerd of gearresteerd kunnen worden en vervolgens in Iran berecht worden, zo stelde de Algemene Inlichtingen- en Veiligheidsdienst (AIVD) eind 2020.[3] De leden hebben hierbij de volgende vragen. Wordt gemonitord hoe de Iraanse dreiging is gestegen sinds de laatste reeks demonstraties? En zo ja, hoe ziet die ontwikkeling eruit?

Zijn er – zonder naar onthullende voorbeelden te vragen – maatregelen genomen om de veiligheid van de Iraanse Nederlanders te garanderen? Indien ja, wordt daarbij samengewerkt met bevriende landen? Indien nee, waarom zijn er geen maatregelen genomen of indien er niet is samengewerkt met bevriende landen, waarom niet?

Heeft de regering aanwijzingen dat criminele organisaties in Nederland het Iraanse regime als opdrachtgever hebben voor het potentieel bedreigen en uitschakelen van haar tegenstanders?

3. Maatregelen regering

Nederland is na Duitsland en Italië de derde handelspartner van Iran, gekeken naar exportwaarde.[4] Dit geeft Nederland invloed. Is de regering van zins onze economische invloed ten opzichte van Iran aan te wenden om het extreme geweld van het regime te stoppen? Zo ja, op welke wijze? Zo nee, waarom niet?

Houdt de regering zwarte lijsten bij van aan het Iraanse regime gerelateerde personen die betrokken zijn bij mensenrechtenschendingen? Worden deze personen aan sancties onderworpen door Nederland of de Europese Unie? Zo nee, waarom niet?

Is de regering van zins andere maatregelen te nemen om het extreme geweld van het Iraanse regime te stoppen?

Het Iraanse regime executeert geregeld (jonge) demonstranten. Naar verwachting zal het regime dit blijven doen. Is de regering bereid om via actieve publieke diplomatie, en via eigen kanalen, deze doodstraffen te veroordelen?

De leden van de vaste commissies voor Justitie en Veiligheid en Immigratie & Asiel/JBZ-Raad zien de memorie van antwoord – bij voorkeur uiterlijk 13 januari 2023 – met belangstelling tegemoet.

De voorzitter van de vaste commissie voor Justitie en Veiligheid,
De Boer

De voorzitter van de vaste commissie voor Immigratie & Asiel/JBZ-Raad,
Faber-Van de Klashorst

De griffier voor het verslag,
Van Dooren

---

[3] D. Davidson, J. Versluis, R. Delhaas, 12 november 2020, https://www.vpro.nl/argos/lees/onderwerpen/de-lange-arm-van-iran/2020/aivd-waarschuwt-iraanse-activisten-voor-ontvoering-in-buitenland.html

[4] Embassy of the Islamic Republic of Iran, 15 augustus 2022, https://netherlands.mfa.gov.ir/en/newsview/690157